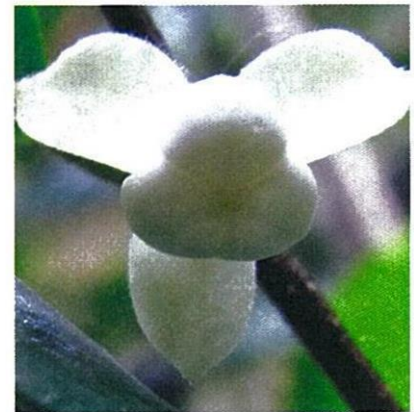

'พรหมจุฬารักษ์' พันธุ์ไม้ใหม่ของโลก นักวิจัยมช.รอดต่อยอดยาต้านมะเร็ง

พืชชนิดใหม่ของโลกในสกุลมหาพรหม ได้รับพระราชทานนาม "พรหมจุฬารักษ์" นักวิจัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ค้นพบจากป่าดิบแล้งบนเขาหินปูนขนาดเล็กในนครศรีธรรมราช พร้อมเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชเพื่อขยายพันธุ์และพัฒนาเป็นยาต้านมะเร็งต่อไป

"พรหมจุฬารักษ์" พืชชนิดใหม่ของโลกในสกุลมหาพรหม

คณะนักวิจัยนำโดย **ดร.ธนวัฒน์ เชาวสุก** สังกัดภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมกับ **น.ส.อานิสรา คำทองดี** นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาความหลากหลายทางชีวภาพและชีววิทยาชาติพันธุ์ ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ดำเนินโครงการวิจัยเรื่อง "อนุกรมวิธานและวิวัฒนาการชาติพันธุ์ของพรรณไม้วงศ์กระดังงา (Annoaceae) ในประเทศไทยที่หายากและยังไม่เป็นที่รู้จัก เพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำหนังสือพรรณพฤกษชาติแห่งประเทศไทย (Flora of Thailand) และได้รับการสนับสนุนบางส่วนจากฝ่ายวิชาการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) หรือชื่อใหม่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สทว.) ภายใต้ทุนส่งเสริมนักวิจัยรุ่นใหม่

พืชชนิดนี้มีลักษณะเด่น คือ เป็นไม้ต้นขนาดเล็ก สูงไม่เกิน ๒ เมตร มีดอกขนาดเล็กที่สุดในสกุล ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน ๑ เซนติเมตร สีขาวเด่น และเปลี่ยนเป็นสีครีมเมื่อดอกมีอายุมากขึ้น มีกลิ่นหอมปานกลางคล้ายกลิ่นดอกไม้กลีบดอกชั้นในประกบกันเป็นรูปโดม โคนกลีบดอกแผยให้เห็นช่องว่างระหว่างกลีบ ผลเมื่อสุกมีสีแดงอมส้ม

ด้วยสำนึกในพระกรุณาธิคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ที่ทรงสนพระทัยการศึกษาวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์เคมี วิทยาศาสตร์ชีวภาพและการแพทย์และวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะสหสาขาวิทยาศาสตร์ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ โดยทรงริเริ่มการก่อตั้งสถาบันวิจัยจุฬารักษ์ เพื่อสนับสนุนการศึกษาวิจัยวิทยาศาสตร์ในสาขาดังกล่าว อันมี

เป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษยชาติ กอปรกับเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๕ รอบ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จึงกราบทูลขอพระราชทานนามไทย "พรหมจุฬารักษ์" สำหรับพืชชนิดใหม่ของโลกชนิดนี้ และกราบทูลขอพระราชทานนามระบุนิคม "chulabhorniana" เพื่อเป็นชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Mitrephora chulabhorniana* Damth., Aongyong & Chaowasku ซึ่งได้รับพระราชทานนามทั้งสองอันเป็นเกียรติแก่คณะผู้วิจัยและมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นอย่างยิ่ง

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดแถลงข่าวพืชชนิดใหม่ของโลกในสกุลมหาพรหม (*Mitrephora (Blume) Hook.f. & Thomson*) ซึ่งได้รับพระราชทานนาม "พรหมจุฬารักษ์" จากศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ในงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ ส่วนภูมิภาค ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ อาคาร ๔๖ ปี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ สิงหราชวรพันธ์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม พร้อมด้วยรองศาสตราจารย์ ดร.คมกฤต เล็กสกุล รองผู้อำนวยการภารกิจจัดสรรงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สทว.) ร่วมแถลงข่าว

พรหมจุฬารักษ์ ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ Brittonia เมื่อเดือนพฤษภาคม 2562 ว่าเป็นพันธุ์ไม้ที่ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่งยวด พบเพียงไม่กี่ต้นบริเวณป่าดิบแล้งบนเขาหินปูนขนาดเล็กในอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งอยู่นอกเขตอนุรักษ์ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช

ระบบนิเวศเขาหินปูนเป็นระบบนิเวศที่เปราะบาง และมักพบสิ่งมีชีวิตที่จำเพาะ กล่าวคือไม่พบที่อื่นใดอีก เมื่อถูกคุกคามมีโอกาสสูญพันธุ์สูง เขาหินปูนแห่งนี้จึงมีโอกาสถูกคุกคามในอนาคตอันใกล้ เนื่องจากการขยายตัวของสวนยางพาราและสวนปาล์มน้ำมัน หรือแม้กระทั่งการระเบิดหินปูนเพื่อการใช้ประโยชน์ จึงสมควรอย่างยิ่งที่หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งคนไทยทุกคนต้องช่วยกันทวงแทนเขาหินปูน เพื่ออนุรักษ์ไม่ให้สิ่งมีชีวิตเฉพาะถิ่นสูญพันธุ์ไปจากประเทศไทยและจากโลก นอกจากนี้ ยังสามารถใช้เทคโนโลยีชีวภาพ โดยเฉพาะการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช เพื่อช่วยขยายพันธุ์ต้นพรหมจุฬารักษ์ให้มีจำนวนมากขึ้น และนำไปปลูกอนุรักษ์ไว้ในสวนพฤกษศาสตร์ หรือสถานที่ราชการต่างๆ เป็นการลดโอกาสการสูญพันธุ์ของต้นพรหมจุฬารักษ์

ดร.ธนวัฒน์ระบุว่า การค้นพบ "พรหมจุฬารักษ์" จัดได้ว่าเป็น "งานวิจัยพื้นฐาน" ที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาต่อยอดในสาขาต่างๆ เปรียบเสมือนกับต้นน้ำที่ค่อยๆ ไหลไปยังกลางน้ำและปลายน้ำ นั่นคือ "การอนุรักษ์" และ "ใช้ประโยชน์" อย่างยั่งยืน หากขาดพื้นฐานแล้วประเทศชาติย่อมขาดโอกาสในการพัฒนาต่อยอด การพัฒนายารักษาโรคจากพืชสมุนไพรก็เป็นหนึ่งในแนวทางการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

เนื่องจากพบว่าพืชสกุลมหาพรหมหลายชนิดมีสารเคมีทุติยภูมิที่มีฤทธิ์ต้านมะเร็ง จึงเป็นที่น่าสนใจว่า ต้นพรหมจุฬารักษ์ก็อาจจะมียาทุติยภูมิที่มีฤทธิ์ต้านมะเร็ง และอาจพัฒนาเป็นยาต้านมะเร็งได้ในอนาคต ซึ่งการรักษาโรคมะเร็งและพัฒนาต้านมะเร็งเป็นหนึ่งในพระปณิธานของศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี เจ้าฟ้านักวิทยาศาสตร์อันเป็นที่รักยิ่งของปวงชนชาวไทย **6**